

Ansvar v / skade på naboens eiendom

Erfaringer med filming av salver, med mobil, som del av dokumentasjon og læring!

v / Morten Lorentzen, Follo Fjellsprengning AS

- Se litt på ansvarsforhold ved skade på naboens eiendom.
- Se på nytten av å bruke videofilm som dokumentasjon.
- Se på nytten av å bruke videofilm som en del av læring.
- Se på erfaring med bruk av mobil til videofilming av salver.

Generelt om ansvarsforhold ved aktuelle skader på naboens eiendom:

- Rystelsesskader forårsaket under angitte grenseverdier i NS 8141-2001, vil normalt falle inn under Grandelova §2 og vil være en sak for BH:

§ 2. Ingen må ha, gjera eller setja i verk noko som urimeleg eller uturvande er til skade eller ulempe på granneeigedom. Inn under ulempe går òg at noko må reknast for farleg.

I avgjerda om noko er urimeleg eller uturvande, skal det leggjast vekt på kva som er teknisk og økonomisk mogeleg å gjera for å hindra eller avgrensa skaden eller ulempe. Det skal jamvel takast omsyn til naturmangfaldet på staden.

I avgjerda om noko er urimeleg, skal det vidare leggjast vekt på om det er venteleg etter tilhøva på staden og om det er verre enn det som plar fylgja av vanlege bruks- eller driftsmåtar på slike stader.

Jamvel om noko er venteleg eller vanleg etter tredje stykket, kan det reknast som urimeleg så langt som det fører til ei monaleg forverring av brukstilhøva som berre eller i særleg grad råkar ein avgrensa krins av personar.

0 Endra med lover 16 juni 1989 nr. 67, 19 juni 2009 nr. 100 (lkr. 1 juli 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 704).

- Viktig også å merke seg §13:

Eigedomar og anna som tøler serleg lite.

§ 13. Den som fremjar eit tiltak, er ikkje skyldig til å koste omframrådgjerder som vert turvande av di byggverk eller anna på granneeigedom tøler mindre enn det som elles lyt tølást i grannehøve. Men når slike rådgjerder høver til å fremjast i samband med tiltaket elles, skal han setja dei i verk, såframt han har visse for at grannen ynskjer det og ber utlegga.

Når ein av partane skjønar at omframrådgjerder er turvande, skal han varsla den andre utan tarvlaus drying.

- Rystelsesskader forårsaket over angitte grenseverdier i NS 8141-2001, vil normalt fort BH kunne overføre til UTF UE da denne ikke har overholdt grenseverdiene. Viktig da å merke seg at NS 8141-2001 er veiledende grenseverdier, sånn at hvorvidt UE har ansvar beror på skjønn.

- Ved skade som følge av forskyvning, løft eller utglidning (tapt areal) vil ansvarsforholdet være mye mer sammensatt, men kan bero på manglende eller feilaktig planlegging av arbeidene:

- Konturklasse
- Sjømboring
- Forbolting
- Bormønster
- Nedpalling

- Ved skade som følge direkte sprut vil normalt UTF UE bli stilt til ansvar (såfremt HE/BH har fulgt opp sine ansvarsområder).

- Så har vi tvilstilfellene, eller påstander om skader:

- Sprekker o.l.
- Sprut / stein i lufta
- overlat vurdering til forsikringselskapet
- Kan vi bevise/sannsynliggjøre noe?

Nytten av å bruke videofilm som dokumentasjon!

- Påstander om skader kommer som oftest av uvitenhet og er sjeldent satt ut i vinnings hensikt, Uansett vil dokumentasjon alltid være en fordel.
- Dokumentasjon kan også være med på å roe bekymrede naboer dersom de «tror» de har sett noe, eller følte at «huset hoppet av grunnmuren»
- Dokumentasjon kan også bidra til å roe bergsprenger dersom han selv blir i tvil som følge av utsatte påstander.

Porsche senteret Son, påstand om steinsprut bakover!

- Kan ikke se annet enn sprenggasser som unnslipper mattene.

Porsche senteret Son, påstand om steinsprut bakover!

- Eventuell sprut må ha vært singelstørrelse fra matter?

Frostveien 10, Oslo. Påstand om «vilt fremkast»!

- Ingen sprut, heller ikke særlig overladning, men sprengmassene ramler over kanten sammen med mattene.

Ødegårdsvingen 6, Langhus. Voldsomt fremkast!

- Denne videoen vil kanskje kunne berolige naboer med at mattene hindrer «direkte sprut», men salven er selvfølgelig overladet i forhold til oppdekking med stein i front.

Karlsruud Gård, Ski. Godt fremkast er ikke feil!

- Her ser vi hvordan godt fremkast kan være riktig. Salva er lett å grav i etterpå og stoffen bak er ferdig utgravd. HELT PERFEKT!

Nytten av å bruke videofilm som del av læring!

- Studier av salveforløp kan være veldig interessant for alle som deltar i planlegging, utførelse eller oppfølging av sprengningsarbeid.
- Man kan se hvor dekning svikter
- Man kan se om fordemning svikter.
- Man kan se om sprut kommer fra geologiske variasjoner.
- Man kan se om sprut har sammenheng med mulig boravvik.
- Man kan se omfanget av eventuell sprut.
- Annet?

Rønningen folkehøyskole. Hva kan vi lære her?

- **Arbeidssikring av skjæringen var utilstrekkelig, stein kunne ramlet ned underboring eller ladearbeid!**

Karlsruud Gård, Ski. Overladet/sleppe!

- Spruten til høyre i bildet skyldtes en sleppe som ikke ble hensyntatt, denne var på forhånd observert!

Rønningen folkehøyskole. Salve med presplitt!

- Presplitten på høyre side i bildet gjør at salva slipper lett og for gått fremkast. Dette kombinert med huller i bakre rast som vi fikk dårlig fordemning på da det raste i hullene. Resultatet er sprut som heldigvis ikke gikk utover sikringssonen.

Erfaringer med bruk av mobil til filming av salver!

- All dokumentasjon er fordelaktig da det kan gi svar på faktiske forhold!
- Mobiltelefon er stort sett alltid tilgjengelig
- Mobilkameraer er av forskjellig kvalitet og fungerer ikke alltid godt under alle lysforhold.
- Hurtigheten på kameraet (ca. 30 bilder pr. sekund) er ikke alltid nok.

Rønningen folkehøyskole. Filmet med Iphone 5s!

- Man kan se at det spruter i bakkant, men kameraet fanger overhodet ikke omfanget!

Kralsrud Gård, Ski. Presplitt, 87 hull samtidig!

- Ser noen noe sprut?

Karlsruud Gård, Ski. Presplitt, 87 hull samtidig!

- Her ser man brått et helt annet bilde av forløpet enn videoen filmet med den andre telefonen. De to står rett ved siden av hverandre!

Ansvar v / skade på naboens eiendom

Karlsruud Gård, Ski. Flåsprengning!

- Utkastet til venstre går meget raskt, kameraet ville nok ikke fangt helt hva som skjer der, selv småsprut mitt i salva er vanskelig å se!

Ansvar v / skade på naboens eiendom

Bekkenstenlia, Frogn. Hvordan filme en salve?

- Videoen sier lite om salvens fremkast og forløp!

Vi takker for oppmerksomheten!

Med naboen i fokus!

Ansvar v / skade på naboens eiendom

